

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайну та архітектури	Рівень вищої освіти	другий (магістр)
Кафедра	Дизайн середовища	Рік навчання	1
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Вид дисципліни	Обов'язкова
Спеціальність	В2 Дизайн	Семестри	2

ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА

ОПП Дизайн архітектурно-ландшафтного середовища

Семестр 2
(весняний 2026-2027 н.р.)

Викладачі:	Шарлай Олена Василівна канд. архітектури, ст. викл. кафедри «Дизайн середовища» helene.sharlay@gmail.com
Заняття	За розкладом
Консультації	Четвер 12.00–13.00 (за необхідністю)
Адреса	61002, Харків, вул. Мистецтв, 8, корпус 2, поверх 2, ауд. 305
Телефон	(057) 706-02-46 (кафедра «ДС»)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи (тільки у робочі дні до 18-00). Умови листування:

- 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни;
- 2) в полі тексту листа позначити ПІБ здобувача, який звертається (анонімні листи не розглядаються);
- 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf.*

Окрім роздруковок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Дисциплінарна та організаційна відповідальність.

Викладач несе відповідальність за координацію процесу проходження практики, а також створення атмосфери, сприятливої для відвертої дискусії із здобувачами та пошуку необхідних питань з дисципліни. Особливу увагу викладач повинен приділити досягненню програмних результатів навчання. У разі необхідності викладач має право на оновлення змісту практичного завдання на основі інноваційних досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, про що повинен попередити здобувачів. Особисті погляди викладача з тих чи інших питань не мають бути перешкодою для реалізації здобувачами процесу навчання. Викладач повинен створити безпечні та комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими потребами здоров'я (в межах означеної аудиторії).

Міжособистісна відповідальність. У разі відрядження, хвороби тощо викладач має право перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з керівництвом та здобувачами.

ПРАВИЛА ЗДОБУВАЧА

Під час занять здобувач повинен обов'язково вимкнути звук мобільного телефону. За необхідності він має право на дозвіл вийти з аудиторії (окрім заліку або екзамену). Вітається власна думка з теми заняття, яка базується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час практичних або самостійних занять.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Неприпустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами або попередженням викладача). Не вітаються запізнення на заняття. Самостійне відпрацювання обраної теми відбувається в разі невиконання здобувачом графіку роботи на практиці з будь-яких поважних причин.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачи зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, у концептуальному рішенні проектної пропозиції тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Для виконання практичних завдань заборонено використовувати штучний інтелект. Здобувач, який без поважних причин (хвороба, або причини, узгоджені з деканом факультету), не набрав необхідну кількість балів хоча б по одному з завдань модулю, отримує 0 балів, в цьому випадку йому не зараховують увесь модуль. Неприбуття здобувача на проміжний контроль у встановлений термін без поважних причин оцінюється нульовим балом (0 балів). Повторний перегляд теми (елементу модуля) в цьому випадку не дозволяється.

Додаткові дні звітності встановлюються викладачем (узгоджуються на засіданні кафедри) в кінці першого, другого і третього місяців семестру для здобувачів, що пропустили контрольну атестацію з поважних причин, підтверджених документально, і таких, що мають направлення від декану факультету. Здобувачи, які мають заборгованість не з поважної причини, мають ліквідувати її тільки протягом залікового тижня семестру.

Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі екзаменаційного перегляду. Для допуску до екзаменаційного перегляду з дисципліни необхідно отримати не менш 60 рейтингових балів. Під час екзаменаційного перегляду здобувач може отримати від 1 до 10 балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач, складає 100 балів в межах виконаної програми курсу.

Якщо під час рубіжного контролю здобувач відсутній, він втрачає право отримати бали за проект. Наступним кроком рубіжного контролю є отримання хвостовки із вказаною датою прездачі проекту.

Корисні посилання: _

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовою для вивчення дисципліни «Переддипломна практика» є певний обсяг знань з проєктування інтер'єрів і меблів, конструювання, історії мистецтв, формоутворення в матеріалі тощо. Обов'язковим є достатній рівень знань та компетентності з основ композиції і формоутворення, а також наявність практичних навичок у галузі курсового проєктування.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Додаткові науково-інформаційні матеріали, літературні джерела, у тому числі актуальні розробки в галузі проектування, сучасних технологій, підприємств-виробників матеріалів та обладнання, приклади проектування предметно-просторового середовища можна переглянути у мережі Інтернет. Відповідні посилання на потрібний сайт надаються викладачами під час занять або за проханням здобувача після їх закінчення, а також у процесі електронного листування.

Свої додаткові навчальні матеріали, пошукові ескізи тощо можна запропонувати переглянути за електронною адресою: helene.sharlay@gmail.com

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Для створення пошукових ескізів використовують білі аркуші формату А4 та графічні матеріали (за вибором здобувача). Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Для іноземних здобувачів, які недостатньо володіють державною мовою України, пропонується використання необхідних для паралельного перекладу гаджетів (смартфону, планшета, ноутбуку). Головними програмами, необхідними для опанування практичного матеріалу та створення авторської дизайн-пропозиції, є ArchiCAD, 3ds max, CorelDRAW. Проведення занять в системі ONLINE – в програмах Meet, Skype та через електронну пошту.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КУРСУ

Силабус складений на підставі положення про проведення практики здобувачів закладів вищої освіти в Україні, відповідно СОВ «Магістр».

Метою практики є оволодіння здобувачами сучасними методами і засобами проектування в галузі їх майбутньої професії, формування у них знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Завдання дисципліни

- формування у здобувачів систем и знань у сфері означеної дисципліни;
- втілення необхідних знань та практичних навичок у формуванні авторської пропозиції;
- сприяння творчому розумінню необхідності розробки проектних проблем та засобів вирішення питань з обраної теми дисципліни;
- вміння поєднувати одержані технічні знання при формуванні архітектурно-планувальних та образних рішень дизайну інтер'єрів;
- оволодіння алгоритмом практичних дій у процесі розробки графічної пропозиції вирішення предметно-просторового середовища;
- сприяння розвитку професійних умінь з презентації результатів розробки власної пропозиції на обрану тему.

Результати: розробка трьох варіантів власної пропозиції на обрану тему, затверджену викладачем; професійність виконання проєкту на задану тему.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни передбачає надання здобувачам необхідних навичок у висвітленні концепції у власній пропозиції дизайну інтер'єру або екстер'єру громадського призначення. Склад дисципліни вміщує розгляд важливих питань: методологію поетапного виконання передпроектного аналізу об'єкту; творче мислення в формуванні просторової композиції на задану тему; оволодіння нормативною базою, що є достатніми для генерування власних ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі творчої діяльності, оволодіння

графічною майстерністю, вміння розмовляти із замовником., пропонуючи власну дизайнерську розробку.

Дисципліна вивчається наприкінці 2-го семестру 1-го курсу (3 кредити, 90 годин, в тому числі 90 годин - самостійні).

База переддипломної практики та розподіл робочого часу здобувача.

Переддипломна практика проводиться під керівництвом наукового керівника кафедри «Дизайн середовища» та пов'язана з можливістю опрацювання завдання на базі замовника. Здобувачам пропонується (за можливістю) обрати місце проходження переддипломної практики. Переддипломна практика проводиться у 2 семестрі протягом трьох тижнів навчального року. Час проведення переддипломної практики встановлюється наказом по Харківській державній академії дизайну і мистецтв. До програми переддипломної практики (крім спеціальних питань) можуть входити виконання індивідуальних завдань з розробки дизайну запропонованого об'єкту проектування, аналіз вихідних даних, розробка концепції, підготовка візуалізацій, підготовка доповідей, оформлення та захист власного завдання з переддипломної практики, заповнення щоденнику проходження переддипломної практики.

Організація та зміст переддипломної практики.

Переддипломна практика здобувачів є органічною складовою навчального процесу і слугує основою набуття дизайнерської майстерності. Переддипломна практика для здобувачів проводиться згідно з навчальним планом для денної форми навчання.

Програма переддипломної практики здобувачів складається з наступних частин:

- формування індивідуального графіку проходження переддипломної практики;
- виконання індивідуального завдання;
- оформлення щоденника проходження переддипломної практики.
- оформлення презентаційного альбому по тематиці переддипломної практики.

Здобувачи-практиканти зобов'язані:

- до початку практики одержати необхідну документацію та консультації щодо її оформлення;
- своєчасно прибути на місце проходження практики;
- систематично вести щоденник практики, раз на тиждень подавати його на перевірку керівникам практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;
- виконувати правила охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- своєчасно оформити звітну документацію, скласти диференційований залік з практики.

Підведення підсумків та критерії оцінювання результатів переддипломної практики.

За результатами переддипломної практики проводиться диференційований залік, який відбувається відкрито на засіданні кафедри. Атестація за підсумками переддипломної практики

проводиться на підставі демонстрації проєктних пропозицій та щоденника з переддипломної практики. По закінченні оформлення щоденника здобувач надає щоденник для отримання відзиву керівника переддипломної практики. За підсумками атестації виставляється оцінка диференційованого заліку. Повний об'єм виконаних робіт, переданий на кафедру, перевіряється керівником переддипломної практики від кафедри. Завдання з переддипломної практики захищає здобувач на засіданні кафедри. Оцінка визначається з урахуванням своєчасного подання необхідних документів з практики, якості підготовленого звіту, виконання індивідуального завдання, рівня знань здобувача та з урахуванням критеріїв оцінювання результатів переддипломної практики.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали			Критерії оцінювання
	0–20	0–40	
A+	20	40	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал самостійного курсу, проявив креативне мислення при виконанні завдань, логічно обґрунтував послідовність виконання необхідних завдань, професійно виконав усі етапи завдання, додатково брав участь у доповіді конференції з обраної теми.
A	17–19	37–39	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми. Графічна подача акуратна, професійна, без помилок.
A-	16	36	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, подача акуратна, без помилок.
B	12–15	32–35	Здобувач добре опанував обсяг матеріалу практичного та самостійного курсу, творчо та якісно виконав усі поставлені завдання, але при цьому робота має незначні недоліки.
C	8–11	22–31	Здобувач в цілому добре опанував матеріал самостійного курсу, творчо та якісно виконав більшість поставлених завдань, але виконана робота має суттєві недоліки.
D	4–7	10–21	Здобувач в недостатньому обсязі опанував матеріал самостійного курсу, вирішив в цілому основні поставлені завдання, але виконана робота має значні недоліки (відсутність концепції, творчого підходу, неякісна графічна подача тощо).
E	1–3	1–9	Здобувач в недостатньому обсязі опанував матеріал самостійного курсу, вирішив в цілому основні поставлені завдання, але виконана робота має багато значних недоліків (відсутність змістовного аналізу аналогів, обґрунтування концепції завдання, помилки в обробці графічного матеріалу, несвоєчасна подача виконаної роботи на залік без поважної причини тощо).

	0	0	Пропуск рубіжного контролю
--	---	---	----------------------------

РОЗКЛАД ПРАКТИКИ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Год.	Рубіжний контроль	Деталі
1. Передпроектна робота за обраною темою						
1 тиждень	1	самостійні	Попередній аналіз об'єкту проектування	15	Консультації з викладачем за темою проекту за попередньою домовленістю	
	2	самостійні	Збір та аналіз прототипів за обраною темою	5		
	3	самостійні	Формування проєктних концепцій (3 варіанти)	10		
	4	самостійні	Затвердження проєктних концепцій (3 варіанти)	10	Консультації з викладачем за попередньою домовленістю	
2. Розробка варіантів проєктної пропозиції						
2-3-тиждень	5	самостійні	Завершення роботи і оформлення першого варіанту	15	Консультації з викладачем за темою проекту за попередньою домовленістю	
	6	самостійні	Завершення роботи і оформлення другого варіанту	15	Консультації з викладачем за темою проекту за попередньою домовленістю	
	7	самостійні	Завершення роботи і оформлення третього варіанту	15	Консультації з викладачем за темою проекту за попередньою домовленістю	
	8	самостійні	Завершення компоновки робочих напрацювань. Оформлення щоденника переддипломної практики	5		

КОМПЕТЕНЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ, ЯКІ МАЮТЬ БУТИ СФОРМОВАНІ В РЕЗУЛЬТАТІ ОСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати комплексні завдання і проблеми у галузі середовищного дизайну, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій у питаннях, що характеризуються певною невизначеністю умов і вимог.

Заплановані загальні компетенції навчання (ЗК)	Очікувані програмні результати навчання (ПРН)
ЗК1 Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК2 Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми. ЗК3 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК5 Здатність розробляти та керувати проєктами. ЗК6 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	ПРН 1. Застосовувати методи наукових досліджень у процесі теоретичного і практичного аналізу; узагальнювати результати дослідження та впроваджувати їх у проєктну практику. ПРН 4. Критично опрацьовувати проєктний доробок українських та зарубіжних фахівців, застосовувати сучасні методики та технології наукового аналізу. ПРН 7. Володіти формами соціальної відповідальності управлінця в галузі дизайну, обирати певну модель поведінки при спілкуванні з представниками інших професійних груп різного рівня. ПРН 8. Мати синтетичне уявлення щодо історії формування сучасної візуальної культури, вміння абстрагувати основні концепції візуальної комунікації у мистецькій та культурній сферах.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	
СК1. Здатність здійснювати концептуальне проєктування об'єктів дизайну з урахуванням функціональних, технічних, технологічних, екологічних та естетичних вимог (відповідно до програми). СК 2. Здатність проведення проєктного аналізу усіх впливових чинників і складових проєктування та формування авторської концепції проєкту. СК10. Володіння методикою дизайнерського проєктування об'єктів ландшафтного дизайну.	ПРН 9. Виявляти практичні та теоретичні особливості наукової гіпотези; розробляти науково-обґрунтовану концепцію для розв'язання фахової проблеми. ПРН 10. Системно мислити, розробляти, формувати та контролювати основні етапи виконання проєкту. ПРН 11. Представляти результати діяльності у зарубіжному науковому і професійному середовищі. ПРН 14. Обирати оптимальні методи викладання матеріалу студентській аудиторії в межах фахових компетентностей; вміння програмувати, організовувати та здійснювати навчально-методичне забезпечення фахових дисциплін. ПРН 18. Володіти методикою дизайнерського проєктування об'єктів ландшафтного дизайну та архітектурного середовища. ПРН 19. Вміння розробляти принципові креслення конструктивного рішення складових об'єктів середовищного дизайну.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативна література:

- 1.ДБН В.2.2-4:20206 Заклади дошкільної освіти, Київ. Міністерство розвитку громад та територій України 2026
- 2.ДБН В.2.2.-40:2018 Інклюзивність будинків і споруд, Київ. Мінрозвитку 2025
- 3.ДБН В.2.5-28:2018 Природне і штучне освітлення Київ Мінрегіон України 2018
- 4.ДБН В.2.2.-10:2022 Заклади охорони здоров'я Київ. Міністерство розвитку громад та територій України 2022
- 5.ДБН В.2.2-16:2019 Культурно-видовищні та дозвіллеві заклади Київ. Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 2019

Базова література:

1. Білодід Ю.М., Поліщук О.П. Основи дизайну: Навч. посіб. К.: Вид. ПАРАПЛАН, 2021. 240 с.
2. Веретільник Т.І., Мисник Л.Д.. Основи теорії кольору. Навчально-методичний посібник для здобувачів освітнього ступеня бакалавра спеціальності 186 “Видавництво та поліграфія”. М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси : ЧДТУ, 2020. 130 с.
3. Етвуд Ребекка. Як зробити дім яскравішим: натхнення і практичні поради. Київ: ArtHuss, 2020. 272 с.
4. Йоганнес Іттен. Наука дизайну та форми. Вступний курс, який я викладав у Баухаузі та інших школах. Пер. з нім.: переклав Сергій Святенко. Київ. Вид-во «ArtHuss», 2021. 136 с.
5. Кривуц С.В. (2021). Концепція біометричного дизайну: виклики сьогодення // Scientific Collection «InterConf», (72): with the Proceedings of the 5th International Scientific and Practical Conference «Scientific Community: Interdisciplinary Research». Hamburg, Germany: Busse Verlag GmbH, С. 467-476.
6. Кривуц С.В. Стратегії формування інтер’єрного простору з урахуванням дітей з дисфункціями сенсорної інтергації // Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції " Актуальні проблеми сучасної науки та освіти" (Україна, м. Львів, 18-19.02. 2023 р.). Львів. 2023. С. 7-1.
7. Кривуц С.В. Гуманістична філософія освіти крізь призму української національної спадщини Г. Сковороди (на прикладі проєктних концепцій здобувачів 1 к. ДАЛС кафедри «Дизайн середовища», ХДАДМ). II міжнародна науково-практична конференція “Синергія науки і бізнесу у повоєнному відновленні регіонів України” (ХНТУ, 24–26 квітня 2024 року) у 3-х т. ; Т. 1 / за ред. О. В. Чепелюк. Одеса : Олді+, 2024. Т.1. С.173-176.
8. Кривуц С.В., Бондаренко В.В. Сучасні тенденції формування громадського інтер’єрного простору засобами біофільного дизайну (на прикладі елементів води) // Український мистецтвознавчий дискурс. Київ. 2025. №6.
9. Лаптон, Філіпс. Основи. Графічний дизайн. Київ: ArtHuss, 2020. 180 с.
10. Новосельчук Н.Є. Дизайн інтер’єру: навч. посібник. Полтава: Національний ун-тет імені Юрія Кондратюка, 2020. 165 с.
11. Папанек В. Дизайн для реального світу. Екологія людства та соціальні зміни. Київ: ArtHuss, 2020. 480 с.
12. Северин В.Д., Северин Н. В., Проценко О. П. Дизайн експозицій в сучасній проєктно-художній діяльності // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. Київ, 2020, № 1. С. 111-116.
13. Severyn V., N. Severyn, Chebotarev M. and others. Ecological design as a modern cultural trend // Ukrainian Journal of Ecology. 2021. Vol. 11, issue 3. Pp. 385-389.
14. Severyn V., Bondarenko I., Tarasov V., Yermakova T. The Syntax and Semantics of Modelling Exhibition Spaces: A Case Study of the Hryhorii Skovoroda National Literary and Memorial Museum (Ukraine) // Muzeológia a kultúrne dedičstvo. 2023. Vol. 11, issue 6. Pp. 5-22.
15. Сьомка С. В. Основи дизайну архітектурного середовища : підручник. Київ : Видавництво «Ліра-К», 2020. 480 с.
16. Сталий розвиток: захист навколишнього середовища. Енергоощадність. Збалансоване природокористування: Колективна монографія / за наук. ред. д.т.н., проф. Мальованого М.С. Львів: ТзОВ «ЗУКЦ», 2020. 649 с. (співавтори Моргун О.В., Трегуб Н.Є., Бондаренко В.В., Босий І.М.);
17. Severyn V., Bondarenko I., Tarasov V., Yermakova T. The Syntax and Semantics of Modelling Exhibition Spaces: A Case Study of the Hryhorii Skovoroda National Literary and Memorial Museum (Ukraine) // Muzeológia a kultúrne dedičstvo. 2023. Vol. 11, issue 3. P 5.